

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACTIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Generația nouă:

Ni s'a prilegiuit, în sărbătorile de Bobotează, să vedem prin ce muncă nobilă și cu cât entuziasm generos studenții noștri își știu interpreta chemarea.

Cine l-a văzut mai indeaproape, în căminurile lor, acasă, cum stăruiesc de tenaci și numai nizuință, în a-și însuși bogății de cunoștință și a smulge noi adevăruri din cărțile cari poartă cu atâta grijă și dragoste peste mizerii și năcazuri un ideal făurit în goana de mai bine. — înțelege, câtă energie închid suferințele lor puternice și tinere.

În sfârșit, dacă vrem să pătrundem în cursul evoluției spre ziua de mâine, când ni-se va cere și vom trebui să încheșăm o societate românească cu o temeinică cultură, — dacă încercăm să deslușim în viitor speranțe mari și nădejdi dătătoare de realizări norocoase, ne vom da seama, cum soartea acestor tineri căpătă o importanță deosebită și cum grija ce trebuie să le purtăm trebuie să fie ca și roșul lor de viitor: înțelegătoare atâtor mici excese, în care izbucnește prisosul de energie tinerească, — și copleșitoare a toate interesele noastre de aci, a toate confuzelor noastre orbecări spre esire la liman de mânuire din haosul postbelic.

Nu credem să exagerăm când cerem pentru generația de mâine o deosebită sollicitudină morală și, implicit, materială. Căci poate neciodată viitorul unei țări n'a cerut atâta atenție cum ne cere a noastră astăzi. Și poate nici o altă generație nu a fost mai încărcată de răspunderi, și în prag de viață nu s'a găsit cu atâtea îndatoriri, cum se găsește generația care acum se ridică.

Unii martori, alții ei înșiși părtași la lupta dintre popoare, cu toții resimțiti în chip fatal de sbuciumul supraomenesc care a cerut atâtea jertfe, a arătat atâtea viziuni sângeroase, pentru ca din noroi și din sânge, din aur și din suferință să dureze o realitate trainică și viguroasă, — copiii generației tinere sunt sorțiți să poarte în suflet și mâine, ca ispășire, icoanele dureroase ale războiului. Iar peste cât loc în sufletul lor n'au acoperit arătările ce și-au înfipt adânc ghiarele în plăpânda lor viață, peste ce nu a luat din tinerețea și din vloga lor, ruina generală hrăpăreată și lacomă, va trebui să se ridice temeiul adânc al unei vieți noi, în mâine. Refugiu de muncă și altar de nădejde, sufletul tânăr va trebui să fie un suflet constructiv, clădind în enormă efort și cu îndoită râvnă ceea ce alții în urma lor au distrus și ceea ce patrimoniu nou li-se dă în primire: neamul între aceleși hotare.

Câtă tragedie nemiloasă este în viața lor destinată într-o epocă cu numai griji de sine însuși acelor mai bătrâni, să fie în mijlocul unui ocean de patimi o insulă verde. Și ce elocvență este scartea ce-a hărăzit acestor oameni cari purtând din gingași ani de copilărie amintiri numai grele și chinuitoare, trebuie să fie într'un viitor de muncă mare, oameni de sacrificiu...

Credem, că au multă dreptate deci, când neliniștiți și chinuți de lipsuri ei vreau și cer o soartă mai bună. Sunt în dreptul lor, mai mare ca interesul nostru, oamenii de aici: Este dreptul de viață al viitorului.

(t. v.)

Extinderea ocupației franceze în Germania

PARIS. — D. Poincaré a conferit cu expertii și cu miniștrii competenți relativi la chestiunea monetară din teritoriul ocupat.

Din Duesseldorf se anunță că liniștea domnește în tot ținutul ocupat. S'a operat numai trei arestări pentru insulte la adresa trupelor de ocupație. Mai mulți indivizi beți au tras focuri de armă asupra cantonamentului francez din Elberfeld. Lucrul a reînceput în minele dela Reisleich și Morschacht. Agenții vamali francezi au sosit în teritoriul ocupat și vor stabili un cordon de supraveghere. Soldații francezi din arma genului înlocuiesc pe telegrafisti și telefonisti germani cari părăsesc lucrul. La Heidel, funcționarii și lucrătorii stabilimentelor Thyssen au hotărât greva.

Din Essen se anunță, că sucursala Reichsbank-ului a reînceput lucrul și că detașamentul francez de pază s'a retras. La Erbfeld directorul oficiului financiar a fost arestat. Funcționarii au încetat lucrul.

Lucrătorii din mine au reînceput lucrul în tot basinalul, afară de 1500 de lucrători din stabilimentele metalurgice Thyssen. Lucrătorii mineri din stabilimentele Stinnes au protestat în contra camarazilor cari hotărâseră o grevă de 24 de ore și care-i împiedecau să lucreze.

Autoritățile belgiene au arestat și au trimis în judecata consiliului de război pe primarul orașului Düsseldorf. A fost deasemenea arestat directorul Reichsbank-ului din Neustadt.

Zona franceză se va întinde dela 1 Februarie până la capul de pod dela Koblenz. Cu ocazia plecării trupelor americane generalul Degoutte a adresat generalului Allen un salut cordial, declarând că va păstra în mod credincios amintirea colaborărilor americane cu Franța.

DELA TÂRG.

(Din viața maeștrilor din Ardeal).

„Nu se vede”, grăi el într'un târziu... și cât de grozav e Retezatul; când ești la poalele lui îți e frică să te uiți în vărf și îți pare că acu se prăbușește pe tine. Și eu mă mir cum oamenilor nu le e frică să și zidească casele la poalele lui. Peatră, cleant, dar oricum, în primăvară, când neaua se topește în ploaie călduroasă, ce s'voiri de apă au să urle la vale! Doamne păzește; eu n'asî zidi casă acolo, nici altul să îmi dea bani, și când te uiți ce castei s'a zidit groful, îți vine să zici, că nu e în toate mințile. Adecă nu l-a zidit, ci l-a reînviat, că de zidit au fost de nu știu câți amar de ani”.

„Și d'ne l-a zidit?”

„Un român, un păcurar, care a ajuns grof și l-au hotezat Kândofi”.

„Va fi fost el grof — dar păcurar”.

„Cum? Adecă nu crezi; apoi nu îi ști istoria de vorbești așa. Stai să îți povestesc și apoi, să mă zici ceva. Hei-hei — câți grofi și magnati au sunt din sângele nostru, dar par'că ei spun că strămoșii lor au fost români! Inșă la grof Kândofi e alta, oricât ar îmbrăca mondurul nemțesc lumea totuși știe, că moșu-său a fost păcurar și din păcurar a ajuns grof”.

„Uite cum. Pe vremea împăratului Iosif al II-lea erau toate altfel. Cum vor fi fost, cum nu, destul, că el om bun și m'ostiv fiind, ar fi umblat odată prin toată țara lui, ca să audă ce zic oa-

menii și ce greu îi apasă și că el cu ochii lui să vadă cum își împlinesc domni sărăbele.

Umblând așa, din sat în sat și din oraș în oraș, schimbând, ca nimeni să nu îl cunoască, ar fi ajuns și prin părțile Hategului, în preajma Retezatului. Acu sunt reze drumurile pe acolo, dar pe atunci cum vor fi fost? Împăratul însă mergea înainte și apucând într'o pădure n'a mai putut eși la drum. Două zile și două nopți a umblat prin întunericul codrului, dar de luminis n'a mai dat. Ce să facă? A strigat el, a strigat cât l-a luat gura, câte pistoale a avut, toate le-a slobozit, dar de auzit nimeni nu l-a auzit, căci codrul era mare și neumblat.

Atunci împăratul s'a pus pe o piatră și a stat acolo, că doar îl va sluji norocul și va da cineva peste el.

Iar norocul l-a slujit, căci a trecut un păcurar p'acolo și împăratul l-a rugat să îl scoată în drumul mare. Păcurarul, bun la suflet, a săsat oile în paza cânilor și hai și hai cu împăratul, până ce l-a scos la drumul mare.

Acî împăratul i-a multumit făgăduindu-i că îi va da multă bogăție și „domn” mare îl va face, dar să îi spună cum îl cheamă.

Când o fi și asta — grăi păcurarul, că el de unde Dumnezeu să știe, că stă tocmai în fața împăratului și credea bietul de el, că omul vorbește, ca să nu pară nemulțumitor pentru că l-a arătat drumul.

Dar împăratul scoase din buzunarul dela piept, o carticică și scriind ceva zise Kândofi, apoi iar multumi păcurarului și se duse.

La vre-o câteva luni după aceea, în jurul Hategului și prin arietul Retezatului umblau ofiterii împărătești în ruptul capului, să găsească pe păcurarul Kândofi. Dar unde D-zeu să dea de el căci păcurar și să-l cheme Kândofi, dar când e Retezatul nu s'a pomenit.

Scrișiră ei, chemară pe toți păcurarii înaintea lor; unii se duseră; dar mulți din cei cu musca pe căciulă se înfundară prin alte păduri, de să fi întors muntele și nu i-ai fi găsit.

Inșă păcurarul, care arătase împăratului drumul, om drept și curat la inimă, nu se sfîi nici nu se ascunse, ci acum se duse drept înaintea ofiterilor.

Îl întrebară de unde e și cum îl cheamă, și el se spuse.

— Apoi atunci te cheamă Kândofi..

— Dar cum păcatele să mă cheme așa cinstiți ofiteri — răspunse păcurarul — că neam din neamul meu n'a avut așa nume”.

Văzură ofiterii că nu o scot cu el așa la căpătâiu, îi spusera, că pentru fapta lui cea bună, împăratul s'a mîluit să-l facă grof peste ținutul Hategului și îi dă bani, ca să își zidească castel.

I-au dat apoi și hârtie cu slova împărătească și cu pecetea împărăției, ca urmași din urmașii lui să vadă cine l-a ridicat în rang nemțesc și în caz de nevoie să poată arăta, că ei din mila împărătească sunt domni ținutului.

Dar vezi, toate bune și frumoase, numai una a fost rău, că împăratul a pus în hârtie Kândofi — căci așa a crezut el că îl cheamă pe păcurar — și nu l-a scris numele cel adevărat.

CREPUSCULARE.

Cu ce aur de credințe
Mai am neresfirat
Peste un morman de suferințe —
Indurerat.
Deasupra negurilor zării
Ridic — din pulberea rămasă
Nou altarul iubirii...

Ca'd pururi și într'una bun:
Plămădit pe lumina arsă
De dureri
Din sufletul străbun:

Și după erii,
Cu câte lacrimi m'a dăruit
In urmă visul năruit —
Deschid în mâne nou, iar zorii
De lumine,
In cea din urmă credință a trăirii:
Purtând în mine
Suflet-frățe cu ogorul,
Niznițele-i senjine
Și din teline —
Dorul. —

TIBERIU VUIA.

Moartea profesorului Urban Yarnik.

Telegrama societății academice „România Jună”.

Societatea academică „România Jună” din Viena a trimis societății „Ceho-Română” din Praga următoarea telegramă, cu ocazia morții profesorului Urban Yarnik dela universitatea din Praga:

„Vestea nespuse de dureroasă a morții profesorului filo-român Urban Yarnik, a înfristat sufletul românesc de pretutindeni, care pierde pe unul dintre cei mai rari și dragi prieteni din străinătate.

Neuitată ne va fi memoria marelui dispărut, care a fost un sincer apărător al neamului nostru și care a desfășurat o activitate intensă culturală românească de pe catedra Universității din Praga.

Prieten cu Aurel Mureșeanu și Andreju Băreseanu dela șezătorile literale ale „României Junce” a lucrat la olaltă la îmbogățirea literaturii românești, făcând-o cunoscută și peste hotare.

„România Jună” care a fost leagănul anilor de tinerețe și idealism, cum și dascălul de limba românească al ilustrului ei membru Urban Yarnik, ia parte cu nețărmurită durere la dolul Universității din Praga, care flutură deopotrivă și pe stâlpii culturii românești”.

Și Kândofi a rămas păcurarul până la moarte. Iar pe copii lui tot Kândofi i-au chemat; dar ei tot mai mult s'au lepădat de neamul lor, au dat coate cu magnații ceilalți, s'au încuserit cu ei, încât cel care trăește astăzi nici nu știe a vorbi românește”.

„Așa fătu' meu, așa-și cum ți-am spus, grăi ei stând locului, ca să aștepte trăsura.

„D'aja am ajuns noi atât de rău, că ai noștrii, când s'au înălțat, nu și-au mai adus aminte de ce au fost odată — dar Dumnezeu dragul de el să nu ne lase”. Trăsura ne ajunsse. Cocărtău mă înțrebă, dacă mă sui și eu, or merg pe jos.

„Merg pe jos” îi răspunsei. Imi dete mâna; chiriguș plesni din biciu și trăsura, pornind, mă lăsă cu gândurile la câte vede și aude omul pe la târguri”.

ION POPOVICI-BĂNĂȚEANUL.

Catrene.

Supără-le iubitei
Sunt ca ploile cu soare:
Repezi, dar cu cât mai repezi
Cu atât mai trecătoare.

Draga mea, fără cuvinte,
Doar din ochi pricepe toate.
Numai cât mă ujt la dansa
Și-mi răspunde: Nu se poate!..

G. TOPĂRCEANU.

De pe Valea Deznii.

Din inițiativa domnului inspector general administrativ I. Georgescu, prefectul județului Arad și a domnului revizor școlar I. Moldovan — ea și în toate comunele din județ — s'a început și pe valea Deznii colecta în favorul fondului construcției de școli. Nu cunosc rezultatul colectelor de până acuma din alte comune, știu însă că rezultatul în aceste comune poate să fie multumitor.

La început credeam, că se va arăta nepăsare față de această colecție, deoarece în cele 7 comune cari formează adevărata vale a Deznii, este deja în fiecare comună școală, în stare bună, corespunzătoare cerințelor pedagogice, afară poate de cea din comuna Moneasa. Toate aceste școli au fost edificate prin sârguința locuitorilor din acele comune, fără ajutorul altora sau al statului, afară de cea de stat din comuna Dezna și cea romano-catolică din Moneasa.

Totuși populația a primit cu însufletire această inițiativă de colecție și a contribuit — după puterile ei, în mod multumitor. Așa d. e. în comuna Dezna s'a adunat în prima zi dela vreo 10 oameni suma de peste 4000 lei.

Cum zie poate fi acest rezultat multumitor dela acei oameni, cari — așa zicând — sunt încă tot iobagii fostului domeniu Weneckheim, acum „Societatea anonimă de industrie de lemne și mine” Șebis, sau mai bine zis „Nasiei”, deoarece toate bogățiile de pe teritoriul acestor comune formează proprietatea acestei societăți, ca Stațiunea climaterică, carjona de marmoră, pădurile în întindere de vreo 20.000 jug. cat. etc.

Acest popor cuminte și blând, — care la revoluția din 1918 n'a făcut nimic pagubă acestui domeniu, nu ia spart nici măcar o fereastră dela băi, cu toate, că nu erau păzite de nimeni — și azi o tot iobagul acestei societăți.

Românii de pe această vale taie lemnele din pădurea societății, ei le adună, le încarcă pe vagoane, fac toate lucrările grele, iar maghiarii, evreii — mulți veniți din Ungaria — sunt funcționarii acestei societăți plătiți cu mult mai bine ca funcționarii statului. La această societate, care câștigă milioane din truda și sudoarea poporului român, nu sunt decât doi funcționari români, restul de vreo 20 fiind maghiari, evrei, cari nu știu nici vorbi românește, așa că muncitorii n'au nici măcar aceea mângăiere, ca în țara lor să audă vorbind românește, pe acci în a căror buzunar trece venitul câștigat cu brațele-lor.

Acestor muncitori le vând cu 30 lei, carul de orengi uscate din pădure, iar IOV. de război cu 15 lei, față de 10 lei, cu cât le vindeau în anul trecut. Se vor mira poate mulți, că le vind așa de ieftin. Nu e însă ieftin, ei e de tot scump. Aceste lemne, uscături, orengi, ei au să le adune de prin pădure, să le taje, să le crape, să le ducă acasă, așa că până le vede omul la casă trebuie să lucreze 2 persoane două zile, așa că aceste lemne îl costă mai mult ca și când le-ar cumpăra gata. Ar putea să vîndă deci și în anul acesta carul de lemne cu 10 lei, deoarece și legile silvice pretind curățirea pădurii, deci chiar și prin aceea, că ei duc uscăturile din pădure aduc folos proprietarului. Sperăm însă, că această stare nu peste mult se va schimba, după ce aceste proprietăți în urma exproprierii vor fi trecute în posesiunea Statului român.

Contesa Weneckheim a edificat încă sub fastul regiun maghiar în comuna Moneasa o școală pentru copiii celor câțiva angajați la acel domeniu și a muncitorilor dela minele de fer, când acele erau în funcțiune. Acea școală cu limba de predare maghiară funcționează și azi pentru vreo 20 copii, cari o cercetează, cari sunt maghiari, evrei, germani, cehi, poloni rămași acolo ca muncitori colonizați de contesa Weneckheim, iar școala confesională ortodoxă română e cercetată de vreo 60 copii, — restul de vreo 40, fiind școala mică, nu o pot cerceta. Aici se împune de urgență edificarea unei a doua școli, pe care are datorința societatea amintită de-a o edifica, ca recunoștință și multumire poporului bun și supus din acea comună — care din puterile proprii n'ar fi în stare a o edifica. În acest chip această societate și-ar ispăși într-o câtva greșelile și nedreptățile făcute

până acum, cari au produs multe nemulțămiri în această populație, și cari nu le cunosc bine, decât acci cari trăiesc în mijlocul lor.

Pe calea ferată Șebis—Moneasa administrată de CFAC, circula acum în timpul de iarnă numai de patru ori la săptămână câte un tren de persoane, respective mixt, care totodată transportă și lemne. Pe lângă aceea circula în fiecare zi câte 2—3 trenuri de marfă. Nu înțelegem, că dacă trenul de persoane duce și vagoane cu lemne de ce nu s'ar putea întocmi așa ca să fie în fiecare zi un tren personal. Vor răspunde poate cei competenți, că banii ce se încasează dela pasageri nu acopăr cheltuielile trenului de persoane. Aceasta o admitem. Dar și la CFR, sigur că banii încasați din biletele pasagerilor nu acopăr speșele unui tren personal. Ar urma deci ca și acolo să circule numai trenuri de marfă, că numai aceste aduc venit. Așa cred însă, că liniile ferate și trenurile nu sunt construite numai ca să aducă venit proprietarilor, ci să aibă în vedere și interesele poporului. Ar trebui deci ca și aci să se tie seamă și de interesele poporului și nu numai de a firmei „Nasiei”.

Credem că și această chestie va avea-o în vedere comisiunea de preluare a CFAC, în administrare de stat — și va rezolva-o în favorul populației.

(S.—)

Generalul Weygand despre România, Cehoslovacia și Jugoslavia.

PARIS. — La societatea școlilor libere de științe politice, generalul Weygand a expus impresiunile sale culesse cu prilejul numeroaselor sale misiuni în Polonia, România, Cehoslovacia și Jugoslavia.

Generalul Weygand a cunoscut pe mulți oameni de stat și a avut ocazia să vadă de aproape populațiile diferitelor state în momente foarte critice. Generalul a studiat armatele acestor țări și este absolut convins că ele sunt pe calea renașterii, fiind animate de spiritul militar și dezvoltându-se în sensul unei cohesiuni mai intime. Aceste națiuni simt nevoia de a se susține între ele. Ele sunt pline de recunoștință față de Franța și o invită a renaște în Europa marele rol istoric pe care l'a jucat în toate timpurile. Pacea este încheiată, declară generalul Weygand, dar trebuie să facem pe foștii noștri dușmani să înțeleagă, că tratatele din 1919 sunt definitive și că nu vom tolera nici o atingere.

Generalul Weygand a fost aclamat.

Ce forțe au bolșevicii la Nistru.

„Times” dela 15 Ianuarie c. publică o depesă din Riga în care se spune că, după informații din izvor oficial secret, trupele rusești concentrate la granița Basarabiei sunt compuse din două corpuri de cavalerie, de curând formate, din diviziile 15, 24 și 51 de infanterie și din două divizii de gărzii speciale de frontieră. În total opt divizii, de câte 8 mij de camăși, adică 64 mij de oameni.

Tot „Times” adaugă însă că, după părerea cercurilor militare letone, nu poate fi vorba de vreo acțiune agresivă din partea bolșevicilor și că toate zvonurile despre o nouă activitate a lor la hotare sunt exagerate. Noile întăriri ar consta mai ales din trimiterea de recruți, clasa 1920, meniti să umple golurile din regimentele dela hotare.

Părerea corpurilor militare letone coincide, de altfel, cu aceea a delegației poloneze care a tratat acum o lună la Moscova — fără de succes — chestia pactului de neagresiune și a limitării armamentelor. Printul Radziwill, șeful delegației, a declarat în mai multe interviuri că, după opinia sa bolșevicii nu se gândesc acum la un război. Starea economică a Rusiei, a spus printul, este astfel, încât orice război este o imposibilitate. Bolșevicii știu că, dacă, totuși, l-ar face, ar risca să piardă puterea; și ei tin mai presus de orice să și-o conserve.

Impozite pentru străini.

In atenția Primăriei Aradului.

In sedința de Sâmbătă a comisiei financiare din Oradea-Mare consilierul Benedek a făcut propunere să se puie o anumită taxă pe dispensarii, străini cari se opresc în oraș să fie cupluși la impozit. Proiectul cere pentru fiecare străin un impozit de 20 lei pentru o sedere în oraș de 8 zile, 50 l. pentru 15 zile și mai departe pentru fiecare 15 zile câte 50 lei. Controlul se va face prin serviciul de Siguranță.

Din acest impozit — după calculările consilierului se va încasa 500.000 lei anual plus taxa de 100 lei pentru dispensarii, sumă care se poate folosi pentru ajutorarea săracilor.

Comisia a aprobat proiectul și l-a înaintat ministrului spre aprobare.

Marioara Voiculescu la Arad.

Senzațională reprezentație la Teatrul Orășenesc. —

Luni în 29 Ianuarie, compania dramatică *Marioara Voiculescu*, va juca pentru prima oară *Dansatoarea roșie* senzaționala piesă în 4 acte de H. Hirsch. *Marioara Voiculescu* va juca rolul *Alta Hari*, celebra dansatoare indiană care a fost împușcată în timpul războiului pentru spionaj.

Inceputul la orele 9 seara. Bilete la Librăria *Recozună*.

Di N. Iorga la Lyon.

Primirea grandioasă făcută savantului român. — Conferința diui Iorga.

LYON. — Municipality și universitatea de aici au făcut o grandioasă primire profesorului Iorga care va rămâne câteva timp la Lyon pentru a ține câteva cursuri la universitate. D. Iorga în prima sa conferință a vorbit despre sacrificiile ardele de România și de români în timpul războiului. Iorga a spus că este necesar României ar începe din nou relațiile sa cu aceiași abnegație cu aceiași îndârjire cu aceiași efan, a spus d. Iorga.

Succesul d-sale a fost deplin. A fost sărbătorit în mod măreț.

Repartiția datoriei Austro-Ungariei.

Cât revine României?

PARIS. — Comisiunea reparatiunilor s'a ocupat cu repartizarea datoriei dinaintea războiului negajate sau negajate, ale fostei monarhii austro-ungare.

Datoriile negajate, ale căror titluri au fost cupilate sunt repartizate în proporțiile următoare: 1. Datoria Austriei: republica austriacă acționează 36.832%; Italia 4.087%; Polonia 13.735%; România 1.610%; Jugoslavia 2.043%; Cehoslovacia 41.735%; Datoria Ungariei: Ungaria actuală 45.735%; România 21.802%; Jugoslavia 14.116%; Cehoslovacia 27.250% Austria actuală 1.580%.

Statele casionare vor lua în sarcina lor aceste datorii. Data dela care statele respective se consideră c'au început să suporte sarcinile acestor datorii este 10 Iulie 1920 pentru datoria austriacă și 1 Iulie 1921 pentru datoria ungară.

BURSA.

ZÜRICH, 26 Ianuarie. — Deschiderea. — Berlin 150, New-York 53575, Londra 2494, Paris 3475, Milano 150, Praga 1510, Budapesta 2050, Belgrad 480, Varsovia 150, Viena 74, coroane stampilate 76.

BUCUREȘTI, 26 Ianuarie. — Inchiderea. — Paris 145, Berlin 125, Londra 1060, New-York 238, Italia 1060, Praga 43, Praga 635, Viena 31, Budapesta 875. — Valoarea: Marci 115, leva 130, funți sterlini 1060, franci elvețieni 1455, franci elvețieni 43, lire 1070, drachme 250, dolari 2, napoleoni 905, dolari 228, coroane austriace 30, coroane maghiare 7, socol 620, mărci poloneze 85.

INFORMAȚIUNI.

Duminecă în 28 Ianuarie va avea loc în Palatul Cultural a VI-a Săzătoare culturală, cu concursul dsoarelor *Caru Negri*, *Mugda Weil*, *Baby Demian*, *Medy Lazar* și a dlor: *procuror Al. Meulescu*, *dr. Carol Szele* și a alintatului poet *Șt. Bălești*.

A sosit în capitală generalul Kalafatovici sub șef de stat maior al armatei jugoslave. Vizitei d-sale i-se dă o mare importanță în legătură cu mișcările din Ungaria.

Comitetul inspectorilor generali ai armatei s'an intrunit la palat sub preșidenția M. S. Regelui și în prezența dlor Ion Brătianu și Vintilă Brătianu. S'a discutat proiectul de lege relativ la reorganizarea armatelor.

In urma lezei votate în parlament prin care se oferă, drept recunoștință generalului Berthelot un lot de pământ și un conac, ministrul dementilor a vizitat câteva regiuni și se pare că în regiunea Hotegului din Ardeal a găsit o mică fermă care va fi oferită marelui ostas francez care ne-a adus nouitate servicii.

După „Chicago Tribune”, turistii din America de Nord au jasad în cursul anului trecut în Europa peste 700 milioane dolari, sau mai mult de 3 jum. miliarde franci în aur, socotind francii al pari, și peste 9 miliarde socotindu-l la schimbul mijlociu.

Cea mai mare parte a acestor sume a rămas în Franța.

Profitând de iuteala cu care se străbate Oceanul, foarte mulți americani se îmbarchează Lunea la New-York, spre a petrece Sâmbăta și Dumineca la Paris și se reîntorc Lunea următoare acasă.

Se pare că interdicția alcoolului determină în mare parte aceste călătorii.

Ziarele franceze sunt informate că inginerul olandez Fokker, inventatorul unui aeroplan care-i poartă numele, se va instala în Germania unde va dirija o uzină de avioane, la Schwerin. Acest inginer care în decursul războiului a lucrat pentru germani, se stabilește deci definitiv în patria lui adoptivă. Astfel se explică, — spun ziarle franceze — de ce lucrările saje au fost refuzate la expoziția recentă aeronautică dela Paris.

In localitatea Albert, de lângă Winnipeg (Canada), a murit de curând un bărbat, anume William Kennedy, în vârstă de 125 ani.

El nu era numai cel mai bătrân locuitor al Canadei, ci a venit în Canada, plecând din Irlanda acum 25 de ani, când era așa dar, în vârstă de 100 ani.

Conform documentelor prezentate, Kennedy a fost botezat la 25 Septembrie 1802, în vârstă de 5 ani, de către păstorul Richardson din Ennislatwen Irlanda.

In Statele-Unite inginerii au pornit o campanie pentru construirea unei linii ferate între Chicago și Peking. In acest scop ar trebui însă să se facă un tunel urias sub strămtoarea dela Behring.

Au fost ștersi din controalele armatei, cu pierderea gradului următorii ofiteri: maiorul Frumosu Iacob din reg. 10 infanterie, administratorul sublocotenent Zeharek Ludovig dela manutanta Cernăuți, sublocotenentul de rezervă Pop Manole din reg. 45—60 infanterie și sublocotenentii Zarojan Constantin din reg. 54—56 infant. și Ionescu B. Ioan din reg. 2 grăniceri.

In urma asasinării secretarului de redacție al ziarului „L'Action Française” regalității au făcut o demonstrație distrugând instalațiile ziarelor „Oeuvre” și „Chose nouvelle”. Demonstrații s'au ținut și cu poliția.

Fundația culturală Principele Carol a instituit premiul Pasteur de 10.000 lei pentru cea mai bună lucrare în direcția micro-biologică publicată în intervalul dela 27 Decembrie 1922 și până la 27 Decembrie 1923, sau prezentată în manuscris.

Dna Maurițiu Böhm domnește în Micălața a deșus la primăria acelei comune suma de 5000 lei pentru a fi distribuită între săracii comunei.

Contra influenței, gripei spaniolă, precum și în contra tuturor bolilor ce provin din infecție ori răceală, cel mai bun leac preventiv este VINUL FERRUGINOS AL LUI HEHS.

Este un remediu de supremul efect în cazuri de anemie, cloroză, malarie, friguri intermitente și urticăriele acestora (tumoarea splinei).

Ca remediu preventiv se recomandă la diferite boli contagioase atât pentru adulți, cât și pentru copii.

Farmacia Dr. FÖLDES, Arad.

CORRESPONDENȚĂ româno-maghiaro-germană, perfectă dactilografă caută post. Adresa la Administrație.

Ieri dl N. Iorga a sosit la Timișoara, venind din Franța. I-s'a făcut o primire grandioasă.

In ziua de 6 Februarie marele violencelist Papazoglu — actualul director al conservatorului de muzică din Timișoara — va da în orașul nostru un singur concert în sala Palatului Cultural. Programul detaliat îl vom anunța la vreme.

Americanii au și început să se preocupe de succesorul eventual al d-lui Harding la preșidenția republicii americane. In momentul de față se face o propagandă intensivă în favoarea d-lui Henry Ford, proprietarul renumitei mărci de automobile.

Această candidatură e lansată de angloații d-lui Ford. Se semnaleză în special că 7000 agenți de vânzare ai automobilelor Ford în Statele-Unite au primit ordine ca să facă o cât mai mare propagandă cuvântului de ordine: „Ford, președinte”.

In noaptea de 25 a. c. a fost înaintat la poliție individul Rozenfeld Vilmos bănuț că ar fi furat suma de 4000 lei dela individul Hasselforer Adam.

Ministerul de Interne a interzis prin ordinul nr. 91514 din 14 Decembrie 1922, reprezentarea filmului „Sodoma și Gomora”.

La prefectura județului și orașului Arad se caută pentru imediată angajare o PERFECTĂ DACTILOGRAFĂ. — Cerețile se vor înainta personal la Secretariatul Prefecturii.

ȘTIRI TEATRALE.

Repertoriul săptămânii.

SAMBATA: „Micul rege” (Ab. B).

DUMINECA: „Regina Noptii” (Ab. C);

noaptea o-rele 10 și jum.: Mare cabaret.

„Minte muzica” se va reprezenta, după mai multe zile, iarăș pe scena teatrului arădean. Operața cu admirabile melodii și umor unguresc se va reprezenta azi Sâmbăta seara cu aceiași distribuție a rolurilor ca la premieră.

„Minte muzica” față de care publicul arată un mare interes, se va reprezenta încă Duminecă în matineu și Marti seara.

Jean Gold erg, cunoscutul profesor de română, germană, franceză și engleză pentru începători și avansați (literatură și corespundență comercială), pe baza filologiei comparate astfel, încât

elevii n'au nevoie de a învăța gramatica după cărți deoarece legile limbii și toate regulile se nasc în spiritele elevului prin aplicarea lor în conversațiuni sistematice. In dorința de a fi cât mai mult cunoscut ultimul său valent de predare, anunță că orice doamne, domnișoare, doamni și elevii școalelor fără deosebire de vârstă și fără cunoștințe anterioare vor fi în stare ca după 5—6 luni, să scrie, să citească, să corespundeze și să se exprime ușor și corect in limba streină.

După același metodă predau și acelora cari doresc să învețe numai a vorbi. Strada Eminescu No. 9 et II. (fost Deák Ferenc-utca)

CINEMA.

AGONIA VULTURILOR, film istoric, Par-
tea II, în 24, 25, 26 și 27, Miercuri, Joi, Vineri
și Sâmbătă în „APOLLO”, Eroii care s'a ri-
dicat din valurile revoluției franceze, Napoleon,
după ce a parcurs o carieră fenomenală plină de
gorii și de mărimi, care a dat Franței atâți eroi
geniali, devotați lui și patrioți lor, a trebuit să ter-
mine cu abdicarea tragică, cu exilul la Elba și cu
deportarea la Sta Elena. Epoca aceasta, cea mai
tristă pentru Franța se reproduce în acest film
grandios al artei și științei franceze. Istoria și arta
ne cheamă să-l privim.

x ORAȘUL PACATOS, dramă în șase acte
în 27, 28 și 29 Ianuarie în Uranja. Din mișle de tra-
gedii mai ima. Eva fata doamnei Sydov ajunge ca
orfană la dna Bruning. Sărăcește și ea, Eva vinde
chibrite ziua-noaptea ca să poată trăi. Nu pot
trăi. Fură. Ajunge pe mâna canaliei de Lettov în
fuga sa, când acesta și mireasa sa ucide pe mă-
tușa lor e învinuită ea ca ucigase. Descoperindu-se
adevărații ucigași: mireasa și fosta sa mamă
scapă, iar binefăcătorul ei devine prizonier. Însă
auzind Eva de primejdia lui Percy, ascoldu-se
cu fratele ei Pavel, îl scapă, când Percy o ia de
sotie.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCA.
CENZURAT: Dr. MARCOVICI.

Lapte proaspăt

se obține și fără mandat
la Lăptăria din Arad

Cețiți și
răspândiți

SOLIDARITATEA

Cel mai modern institut tipografic din Arad:

Tipografia Concordia

Societate pe acții. — Strada Românului No. 1a.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne ma-
șini din străinătate și patrie ca: mașini de
cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și ma-
șini de vărsat clișee precum și cu cele mai
moderne litere, primește spre executare tot
felul de opuri, reviste, foi, placate, registre,
tipărituri pentru autorități, bănci și societăți,
precum și invitații pentru logodnă, cununie și
pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută
cu cea mai mare urgență. — Serviciu prompt.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
CENTRALA: ARAD (ROMANIA).

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROȘINEU
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMÂNIA).

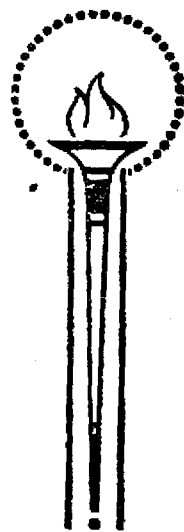
IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20.000.000 Lei.
Depuneri spre fructificare: 80.000.000 Lei, din
care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.
Acordă: Imprumuturi cambiale.
 " hipotecare.
 " de lombard (pe gaj de efecte).
Financiază întreprinderi industriale, comerciale și
agricole.
Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci,
Lire, Franci și alte valute).
Primește depuneri spre fructificare pe libele și în
cont curent
Primește bani din America ca depuneri, ori pentru
inmanuare partidelor în Țară.
Efectuește comisuni primite din America în afa-
cerile emigranților.
Are legătură de cont curent cu toate băncile din
Țară și străinătate.

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA
SOLIDARITATEA
ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.